

Lärohandledning

Det här är en lärohandledning till *Tjuvar i Ispalatset*, den första boken i serien *UFO-deckarna*

Lärohandledning till *Tjuvar i Ispalatset*

Den här lärohandledningen är framtagen till *Tjuvar i Ispalatset*, den första boken i serien *UFO-deckarna*. *UFO-deckarna* är en pusseldeckarserie om vänskap och mysterier för barn i åldern 6–9 år. Här i lärohandledningen finns samtalsfrågor att diskutera innan, under och efter läsning. Det finns även förslag på fördjupande aktiviteter och skrivuppgifter.

Om boken

Huvudpersonen Uma har behövt lämna sitt hemland, bästa vänner och deras detektivbyrå eftersom mamma fått ett nytt jobb på rymdcentret i Norrå. När ett värdefullt konstverk av is försvinner från stadens hotell ber Ispalatsets ägare Uma om hjälp, men Uma är osäker på om hon kan lösa mysteriet ensam.

Men hjälp kommer från oväntat håll. I den lilla staden kraschlandar nämligen en utomjording som påstår sig vara född till detektiv, och tillsammans försöker de lösa mysteriet med den försvunna Isrubinen.

Om författaren

Sofia Rutbäck Eriksson är bosatt i Luleå, Norrbotten. Kärleken till hemtrakterna kan ingen ta fel på eftersom Norrbotten är spelplats för alla hennes böcker. Hon skriver för både vuxna och barn med målet att underhålla och beröra. Levande och färgglada karaktärer tillsammans med kluriga intriger har blivit hennes signum och alla böcker genomsyras av en rejäl portion humor och berättarglädje.

ÖVNINGAR TILL BOKEN

Innan läsning

Innan ni börjar läsa är det bra att väcka elevernas intresse och ge dem en förförståelse för vad boken handlar om. Hjälp eleverna att utveckla strategier kring detta.

Titta på omslaget tillsammans. Vad väcker det för tankar hos eleverna? Vad handlar boken om?

Titta på bilden av staden på sidorna 4–5 och fråga eleverna vad de tror att det är för stad. Låt eleverna få beskriva sin drömstad.

Titta på bilderna av personerna i boken på sidorna 6–7 och ställ frågor till eleverna. Vilka är de? Vem tror du är mest lik dig? Varför?

Läs texten på baksidan.

Under läsning

Här följer förslag på frågor till texten som eleverna kan fundera kring under läsningens gång. Till varje kapitel kommer också en diskussionsfråga som låter eleverna öva på sin förmåga att samtala.

Välj frågor utifrån klassens behov. Frågorna fungerar som stöd vid tolkning och analys av texten samt gör det enklare att följa med i händelseutvecklingen. Påminn gärna eleverna om att skriva ner ord och begrepp som är nya.

ÖVNINGAR TILL BOKEN

En oplanerad visit (s. 9-11)

- Vad menas med en oplanerad visit?
- Vilka ledtrådar får du om varelsen? Får du någon bild av hur varelsen ser ut?
- Hur känner varelsen? Hur märker man det?

Att diskutera

Var tror du varelsen kommer ifrån?

Den stora smällen (s. 12-17)

- Vad får vi veta om Uma?
- Varför säger Uma att det ibland känns som att mamma bara tänker på stjärnor och planeter?
- Vad är det som gör att Uma blir på lite bättre humör?
- Vad är det för ljussken hon ser?

Att diskutera

Mamma får en fattig riddare i huvudet. Har du varit med om något riktigt tokigt någon gång?

Detektiv sökes (s. 18-23)

- Varför verkar det som att Uma är den enda som har hört smällen?
- Uma är en detektiv. Vad gör en sådan?
- Varför har Uma inte fått några nya vänner i Norrå?
- Vad tror du det är som har försvunnit?

Att diskutera

Måste man ha samma intresse för att vara vänner?

Skotrar som monster (s. 24-28)

- Vad får vi veta om Majvor?
- Hur får vi veta att hon är arg på Pierre?
- Varför gillar Pierre inte skotrar?
- Vem är Frankensteins monster? Om du inte vet, ta reda på det.

Att diskutera

Majvor slutar på sitt jobb var och varannan dag. Har du velat sluta med något någon gång?

ÖVNINGAR TILL BOKEN

Isrubin på vift (s. 29–32)

- Vilka ledtrådar har vi fått om hur det ser ut i Norrå?
- Vad var Umas första tanke när hon såg Ispalatset?
- Varför vågar Uma först inte fråga om Pamela också hört ljudet?
- Vad tror du har hänt med Isrubinen?

Att diskutera

Isrubinen är borta. Har du blivit av med något någon gång?

En udda figur (s. 33–37)

- Hur reagerar Uma när Pierre vill att hon ska hjälpa till att hitta konstverket?
- Varför vill Pierre inte ringa polisen?
- Hur gjorde Uma när hon hjälpte till att hitta Pierres nycklar?
- Vad är det hon hittar bakom björnen av is?

Att diskutera

Uma tänker mycket på sitt hemland. Hur tror du det är där?

Kraschen med XY13 (s. 38–43)

- Hur reagerar Uma när varelsen börjar prata med henne?
- Vad får vi veta om varelsen?
- Varför är varelsen ledsen?
- Vad tror du varelsen menar när den säger att den inte vill att fel personer ska leta efter den?
- Varför säger Uma att hon hatar rymden?

Att diskutera

Hur kan man göra för att bli vän med någon man just träffat?

Dubbla detektiver (s. 44–48)

- Vad tror du det är för känsla Uma har i magen?
- Hur reagerar Uma när varelsen följt efter henne?
- Vilken ny information får vi om varelsen?
- Vad tycker kvinnan på rymdcentrum om utomjordningar?

Att diskutera

Tror du att varelsen har ett namn? Och vad i så fall?

ÖVNINGAR TILL BOKEN

Biobiljetten (s. 49–53)

- Hur reagerar Uma när de hittar biobiljetten?
- Vem är det som brukar gå och se filmer om bankrån? Varför säger varelsen så?
- Vilka är misstänkta?
- Varför äter varelsen på en knallgrön läskburk?

Att diskutera

Om du fick äta en maträtt resten av livet, vad skulle det vara?

Uma blir hundvakt (s. 54–58)

- Vilket djur låtsas Uma att varelsen är?
- Varför får han inte bli avslöjad?
- Vad får vi veta om Agata?
- Hur känner Uma när varelsen tar hennes hand?

Att diskutera

Varför tror du att Agata tycker att alla är onda?

Snabba skotrar är dyra (s. 59–64)

- Varför tror du Uma säger till varelsen att han måste vara tyst?
- Vad ska Majvor köpa när hon har råd?
- Varför tror Majvor att det är Pamela som tagit konstverket?

Att diskutera

Hur tror du att det är att bli anklagad för något när man är oskyldig?

Lunchgästen (s. 65–69)

- Hur märker vi att Uma fryser?
- Varför vill inte varelsen stanna utanför?
- Vad är rabies? Ta reda på det om du inte vet.
- Varför stelnar Uma till när mamma berättar om kletet?

Att diskutera

Om du fick ha vilket husdjur som helst, vilket skulle du välja och varför?

ÖVNINGAR TILL BOKEN

Frans-Ove (s. 70–73)

- Varför tror du att varelsen säger att han inte trodde sina öron när de fick lära sig om jorden i skolan?
- Hur får varelsen sitt namn?
- Varför säger Uma till F-O att han måste vara tyst?

Att diskutera

Tror du att det finns varelser som lever i rymden som vi inte vet om?

Utsiktstornet (s. 74–77)

- Hur ser det ut i utsiktstornet?
- Varför vill inte Pamela gå och se den nya filmen?
- När Pamela säger att Uma frågar för mycket hettar kinderna, varför?
- Hur tror du Uma reagerar när hon ser att F-O har börjat äta på Pamelas isskulpturer?

Att diskutera

Om du fick välja en plats du skulle resa till, vilken skulle du då välja?

Wannabe Dee (s. 78–82)

- Vad menar F-O när han säger att ingenting är som det verkar?
- Hur kan man märka att Uma är rädd för Agata?
- Vem är Wannabe Dee?
- Varför misstänker de Timo?

Att diskutera

Brukar du titta på YouTube? I så fall vad?

Rosor och hockey (s. 83–86)

- Varför säger Uma att F-O har lite bulldog i sig?
- Vad tror du att den blöta fläcken på golvet är?
- Hur ser det ut hemma hos Timo?
- Varför tror du att Timo ska fråga Pamela om hon vill följa med på bio?
- Vad menar F-O när han säger att han och Uma har ett trumfkort?

Att diskutera

Vilken är den bästa film du sett och varför?

ÖVNINGAR TILL BOKEN

I väntan på tjuven (s. 87–90)

- Hur märker du att Uma är nervös?
- Varför tror F-O att Pierre är en utklädd skurk från en annan planet?
- Vad har hänt med Pierres biobiljett?

Att diskutera

Vem tror du är den skyldiga? Varför?

Flykten på Vilt och Livs (s. 91–94)

- Vad letar Uma efter i affären?
- Uma får en burk tomatsås i huvudet och ser nästan stjärnor. Vad tror du att det betyder?
- Vad tror du Uma känner när hon får syn på F-O uppe på lastpallen?
- Hur lyckas Uma och F-O komma ifrån Agata?

Att diskutera

Agata säger att det här ska ni få för. Vad tror du hon kommer att göra nu?

Molekyler från en annan värld (s. 95–99)

- Hur tröstar mamma Uma?
- Vad menar mamma när hon säger att hon ska ta hand om Agata?
- Varför blir F-O ledsen när de pratar om hans planet?
- Vad tror du har hänt med konstverket?

Att diskutera

Finns det någon plats i världen som du längtar till?

Jakten i snölabyrinten (s. 100–103)

- Hur ser det ut när solen går ner i Norrå?
- Vad äter man i snörestaurangen?
- Hur reagerar Timo när Pierre säger att han vill prata med honom?
- Varför börjar Timo springa?
- Vad är det som gör att Uma tycker att labyrinten är läskig?
- Vad lämnar Timo efter sig?

Att diskutera

Om du fick öppna en egen restaurang vad skulle du servera för mat och hur skulle den se ut?

ÖVNINGAR TILL BOKEN

En dyr present (s. 105–109)

- Varför är Uma inte längre intresserad av rosen?
- Hur kommer Uma och F-O fram till att det är Timo som tagit konstverket?
- Varför har han tagit konstverket?
- Vad hände när han tog konstverket?
- Vad har Uma för lösning?

Att diskutera

Uma vill egentligen inte gå in. Har du gjort något som du egentligen inte vågar?

Två nykomlingar (s. 110–113)

- Vad berättar F-O om rymden?
- Vad säger han som får Uma att skratta?
- Varför tror du att det inte gör lika ont i magen när Uma pratar om Ravi?

Att diskutera

Varför tror du att Agata är så arg hela tiden?

En riktig ragata (s. 114–117)

- Hur märker man att Uma är rädd?
- Vad gör mamma när Agata vill se rymdvarelsen?
- Varför tror du Agata säger att utomjordingar är elaka?
- Hur vet mamma att F-O inte är en hund?

Att diskutera

F-O pratar ett annat språk och Pierre pratar franska. Hur många olika språk kan ni tillsammans i klassen?

UFO-deckarna (s. 118–122)

- Varför är det tur att F-O inte gillar att äta vita saker?
- Varför måste de lära F-O hur hundar betar sig?
- Hur kommer de på namnet UFO-deckarna?

Att diskutera

Hur tror du det är att vara en detektiv?

ÖVNINGAR TILL BOKEN

Efter läsning

Här är förslag på uppgifter att arbeta vidare med efter läsning. Många av uppgifterna är ämnesövergripande. Välj de frågor och uppgifter som passar utifrån elevernas intresse och nivå.

Ord och begrepp

Gör en ordlista med de ord som ni har stött på i boken som ni behövde slå upp.

Personbeskrivning

Vem i boken skulle du vilja bli vän med helst? Förklara varför. Gör en personbeskrivning.

Fördomar

Både Uma och F-O har fördomar om varandra. Diskutera vad fördomar är. Hur uppkommer fördomar? Har du några egna?

Vänskap

Ett tema i boken är vänskap. Prata i smågrupper om vad en riktigt bra vän är. När ni har diskuterat skriver ni en handbok om hur man blir den bästa vännen.

Hur skaffar man nya vänner? Ge tips på hur man kan göra.

Att komma till ett nytt ställe

Både Uma och F-O kommer till ett nytt ställe. Välj antingen Uma eller F-O och beskriv hur en dag såg ut för dem på det gamla stället.

Rymden

Vad vet du om rymden? Gör en tankekarta om det du redan vet. Ta reda på nya saker.

Berättelsens uppbyggnad

Rita upp en tidslinje och placera ut olika händelser. När är det som mest spännande? Vilka ledtrådar får vi under bokens gång?

Använd sedan mallen för att skriva en egen spännande berättelse.

Bild

F-O kommer från rymden. Rita en bild av hur du tror att en rymdvarelse ser ut.

Årstider

Det är kallt i boken. Hur tror du att det är i Norrrå på sommaren? Rita en bild av hur du tror att det ser ut.

Vad kan du om de olika årstiderna?

Olika språk

Gör en lista på hur många språk ni har i klassen. Skriv några vanliga ord och meningar på varje språk.

